

Skolepolitik for Samsø Kommune

Indholdsfortegnelse

Forord

Indledning

Værdigrundlag

Seks skolepolitiske temaer

Opfølgning på resultater

Forord

Enhver skolepolitik bærer præg af den tid, hvori den er skrevet. Denne fornyede skolepolitik er ligeledes et produkt af de debatter og diskussioner, der er foregået i tidens skoledebat. Det gælder punkter som sundhed, it, inklusion og skolens relationer til resten af øen.

Vi står et år efter skolereformen, hvor vi nok ikke helt har fundet vores leje et hundrede procent. I lighed med andre kommuner mangler vi at finde den endelige form til faglig fordybelse, bevægelse i timerne og lærernes arbejdsforhold. Selve rammen for skolereformen er dog på plads. Fundamentet er lagt, og nu skal vi finde kræfterne til at bygge ovenpå.

På Samsø har vi jo den udfordring, at vores børn skal forlade øen i en ung alder for at få en uddannelse. Derfor er det ekstra vigtigt, at både faglighed og de personlige kompetencer er på plads, når eleverne forlader skolen – og øen efter folkeskolen. Det kan være en udfordring at være en lille skole og alligevel skal have fagligheden på plads på alle områder. Til gengæld er der gode betingelser for den sociale side af skolen.

Da jeg flyttede til øen og begyndte at beskæftige mig med uddannelse, lå Samsø altid i statistikkerne som den dårligst uddannede kommune i Midtjylland. Sådan er det ikke længere. Vores indsats på skolen, styrkelse af UU-vejledning og samarbejde med den øvrige forvaltning har gjort, at vi sender vores børn fra øen med den rigtige ballast. Langt de fleste klarer sig godt, og det kan vi godt være stolte af. Det giver grund til optimisme. Nu skal vi også have de sidste med, så de kan finde en plads i vores samfund – på eller udenfor øen.

Marcel Meijer, Borgmester i Samsø Kommune
Maj 2015

Indledning

Skolepolitikken i Samsø Kommune er grundlaget for øens folkeskole. Formålet med politikken er at være retningsgivende for alle, uanset om der er tale om politikere, skolebestyrelse, forældre, skoleledelse, lærerteam eller den enkelte lærer eller pædagog. Skolepolitikken skal gøre det lettere at træffe et valg, når der er flere alternativer at vælge imellem og flere veje at gå.

Skolepolitikken skal føres ud i livet på baggrund af de økonomiske og fysiske rammer, der bliver givet af kommunalbestyrelsen. Skolepolitikken er overordnet og sætter ikke detaljeret retning for skolens mange udfordringer og facetter, men kun de væsentligste udfordringer i Samsø Kommune.

Som oplæg til udformningen af skolepolitikken har der været høring af skolebestyrelse, medarbejdere og elevrepræsentanter omkring de værdier, skolepolitikken hviler på.

Fokus i skolepolitikken er: **En inkluderende folkeskole med fokus på den enkelte elevs læring, trivsel og glæde.**

Værdigrundlag

Folkeskolens formålsparagraf udtrykker samfundets vision for skolen. Her udstikkes mål og idealer, som skal være ledende for skolens dagligdag. Siden 1975 har visionen om elevens alsidige udvikling stået centralt i formålsparagraffen.

Folkeskolens formålsparagraf

§1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

§2. Folkeskolen er en kommunal opgave, jf. dog § 20, stk. 3.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger, jf. § 40 og § 40 a, mål og rammer for skolernes virksomhed inden for denne lov.

Stk. 2. Den enkelte skole har inden for de givne rammer ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, jf. § 1, og fastlægger selv undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Stk. 3. Elever og forældre samarbejder med skolen om at leve op til folkeskolens

På Samsø skole har vi nogle grundlæggende værdier omkring læring:

- Eleverne skal udfordres tilpas og individuelt
- Eleverne skal indgydes selvtillid, så de reagerer konstruktivt på modgang og udfordringer
- Der skal være klare læringsmål og tydelige kriterier for målopfyldelse
- Der skal være en beskrivelse af elevernes læringsmål, så der opstår kontinuitet gennem elevens skolegang
- Skolen arbejder løbende med en fælles forståelse af elevens progression, så der er en fælles ramme for læreplanerne

Skolepolitiske temaer

I forhold til Samsø Skole med dens særpræg og særlige forudsætninger som Samsøs eneste folkeskole, samt med de vilkår, der er i forbindelse med at være et øsamfund, er der her sat fem politiske temaer. Temaerne skal ses i bred forstand og tænkes at være dækkende for de områder, skolepolitikken omhandler. Temaerne er: it og læring, skolen som arbejdsplads, fra undervisning til læring, det sunde liv, samt skolen ud i samfundet – samfundet ind i skolen.

Fra undervisning til læring.

Eleverne i Samsø Kommunes folkeskole skal lære så meget som muligt. Grundlaget for denne læring er, at eleverne trives, indgår i sociale fællesskaber og at undervisningen er inspirerende og af en god faglig kvalitet. Skolen er ikke kun indrettet på boglige fag, men har også fokus på hændernes arbejde.

Undervisningen tilrettelægges således, at den understøtter elevernes faglige, sociale og personlige kompetencer og peger hen imod, at læringsmålene for den enkelte elev nås. I disse læringsmål sigtes der efter, at alle elever bliver tilpas og individuelt udfordrede. Undervisningsministeriets nye og forenklede Fælles Mål udgør fra august 2015 grundlaget for undervisningen og er med til at vejlede og inspirere læreren.

Skolegangen kan inddeles i tre niveauer: indskoling, mellemtrin og udskoling. Hvert af disse niveauer har nogle grundlæggende mål, som der bliver bygget ovenpå.

- I Indskolingen handler det om at lære at lære, samt at opnå grundlæggende personlige, sociale og faglige færdigheder
- På mellemtrinnet er der fokus på fordybelse, eksperimenter og anvendelse af det lærte

- I udkolingen er der fokus på høj faglighed og uddannelsesparathed, og at eleverne forberedes til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Vejledningen skal geares til de særlige udfordringer, der er i forhold til overgangen til ungdomsuddannelser.

På alle tre niveauer inddrages lokalsamfundet som en naturlig samarbejdspartner så vidt muligt i undervisningen.

Med it som en grundlæggende læringsplatform stiles der efter, at der i undervisningen anvendes nye og opdaterede undervisningsmaterialer, og at undervisning og læring reflekterer det omgivende og forandringsprægede samfund. Undervisningen skal give plads til forskellighed, og ved at arbejde med fleksible fællesskaber og udfordrende læringsmiljøer, skabes der lyst til at lære og til at indgå i faglige og sociale fællesskaber. Ved at fokusere på læring frem for undervisning lægges der vægt på læring som mål for processen.

It og læring.

Målet med it og læring på Samsø Skole er

- At eleverne udvikler kompetencer som kritiske forbrugere, aktive brugere og producenter af viden gennem udnyttelse af de muligheder, der er til rådighed i informationsteknologien og medierne
- At it inddrages som naturlig del af undervisningen i alle fag, og at teknologi anvendes til understøttelse af læring hos alle elever – også elever med særlige behov og særlige forudsætninger
- At it bruges til at udvikle undervisnings- og organisationsformer, der styrker muligheden for, at alle elever bliver udfordret og føler ejerskab til både den fælles og egen læreproces. Derfor skal it være et fremherskende pædagogisk værktøj, så eleverne har et "digitalt penalhus" som et personligt redskab i skolens undervisning

For at kunne understøtte en digital undervisning bør der fremadrettet afsættes midler, der understøtter, at alle elever har adgang til sin egen pc eller tablet.

Udstyr og opsætning skal være så enkel som muligt, så elever, medarbejdere og forældre oplever, at udstyret kan tages i brug uden "omveje" og i øvrigt ligner det, man anvender i privat regi.

Medarbejderne skal rustes til at kunne undervise ved hjælp af digitale platforme, programmer og andre digitale værktøjer, så de optimalt kan udnytte de muligheder, der ligger i disse medier. Derfor skal der satses på efteruddannelse og videndeling.

Dette indebærer en kompetenceudviklingsstrategi, samt en forventningsafstemning, der sikrer, at medarbejdere og ledelse udvikler deres teknologiske kompetencer, så de kan og tør tænke teknologi ind som et didaktisk funderet redskab i elevernes læringsprocesser.

Det sunde liv.

Det sunde liv omfatter sundhed, tryghed og trivsel.

Samsø Skole vil være en skole med rammer og undervisning, der gør det muligt, at eleverne lærer at leve et mentalt sundt liv. Det betyder, at skolen vil understøtte eleverne, så der skabes muligheder for at udfolde evner og for at handle hensigtsmæssigt i forhold til hverdagslivets udfordringer.

På Samsø Skole er der fokus på trivsel, alsidig personlig udvikling, livskvalitet, livsduelighed, kost og motion, og skolen har trygge rammer for alle, ligesom skolehverdagen er præget af gensidig respekt og ordentlighed.

For at styrke motivation, læring og sundhed tænkes motion og bevægelse ind som en naturlig del af elevernes skoledag, og der er fokus på at skabe gode rammer, som giver mulighed for at indtage sund mad i rolige omgivelser i løbet af skoledagen.

Skolen ud i samfundet – samfundet ind i skolen.

Skolen skal samarbejde med det omgivende samfund. Eleverne skal klædes på til det samfund, de skal være en del af, og det lokale idræts-, kultur- og foreningsliv skal bidrage til at skabe fagligt dygtige og livsduelige børn og unge.

Det er Samsø Skoles ambition at have åbne døre, således at skolen kommer ud i samfundet og samfundet kommer ind i skolen. Dette gælder både lokalt på Samsø, men også i forhold til det større samfund uden for øen.

Skolen vil være åben, opsøgende og innovativ i forhold til mulige samarbejdspartnere både lokalt og uden for Samsø. Skolen vil have fokus på skabelse af netværk i forhold til faglig inspiration og udvikling, samt være opsøgende på kompetencerne i samfundet og invitere kompetencerne ind i skolen.

Grundet Samsøs særlige vilkår som ikke-brofast ø vil skolen have vejledningsmæssig fokus på at skabe netværk i forhold til at bygge bro fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne og bibringe

eleverne de nødvendige kompetencer for at kunne tackle udfordringerne i et moderne og komplekst samfund.

Samsø skole vil være en skole i balance med det samfund, den er en del af, og udvikles i takt hermed. Dette gælder både lokalt, nationalt og internationalt.

Specialundervisning og inklusion.

Inklusion kan beskrives som den enkelte elevs oplevelse af at være en værdifuld deltager i det sociale fællesskab, hvilket er centralt for at tilegne sig læring og for at udvikle sig.

I Samsø Kommune skal arbejdet med at skabe inkluderende fællesskaber kendetegne skolen. Således skal der arbejdes på, at skole og fritidstilbud danner en god ramme for alle, så også elever med særlige behov tilgodeses.

Skolen har centerklasser, hvor de elever, for hvem det er af afgørende betydning for deres trivsel at bevæge sig i mindre og overskuelige fællesskaber, har deres daglige skolegang og fritidstilbud. Målet er, at flest muligt kan trives i større classesammenhænge og fritidstilbud. Ved hjælp af kompetenceudvikling af medarbejderne med fokus på klasserumsledelse, målstyret undervisning og klare rammer i fællesskaberne skal der skabes inkluderende miljøer for læringen fagligt som socialt, hvor også elever med særlige behov trives og understøttes.

Skolen som arbejdsplads.

På Samsø Skole er det et vigtigt mål, at alle medarbejdere trives. Det forventes, at alle støtter og bakker hinanden op i det professionelle arbejde på skolen. Man er i alle led ansvarlig for at kommunikation lykkes fra øverste ledelse til den enkelte elev. At skabe en god arbejdsplads er et fælles ansvar.

Samarbejdet mellem medarbejdere, ledelsen og forvaltningen er baseret på ordentlighed, anerkendelse, tillid og tydelighed. Ledelsen forventes at have blik for:

- Fremtiden og udviklingen af skolen som arbejdsplads og at indrette organisationen i forhold hertil
- At se potentialet i alle medarbejdere, udvikle de talenter og kompetencer, som arbejdspladsen har behov for og sørge for, at der er en plan for efteruddannelse
- Et motiverende, anerkendende og dialogbaseret samspil
- En sikker balance mellem drift, udvikling og innovation

- At opgaveløsning hele tiden optimeres via samspil med alle parter, samarbejde med forvaltningen og ved at se ud over egen organisation

Medarbejderne på Samsø Skole forventes at:

- Være en opmærksom og god kollega og aktivt bidrage til trivslen og det professionelle fællesskab
- Efter bedste evne at opfylde folkeskolens målsætning og undervisningsmål og understøtte den enkelte elevs trivsel og udvikling
- Indgå i ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde med forældrene om det fælles ansvar for den enkelte elevs udvikling, undervisning og opdragelse
- Indgå ligeværdigt og loyalt i samarbejde med kolleger og påtage sig medansvar for fælles faglig og pædagogisk refleksion og udvikling
- Opfylde pligterne og de betroede opgaver ansvarligt og påtage sig medansvar for at virkeliggøre folkeskolens værdier
- Indgå i et konstruktivt samarbejde med ledelsen og tage ansvar for helheden

Opfølgning på resultater.

Skolen udfærdiger løbende kvalitetsrapporter, hvor klassernes testresultater fremgår. I forhold til resultaterne og trivselsmålingerne bliver der i disse rapporter sat overordnede mål samt handleplaner for, hvordan de tænkes at blive opnået.

I forhold til skolepolitikken sætter skolebestyrelsen principper for skolen. Skoleledelsen arbejder med handleplaner som ledelsesværktøj, og skoleledelsen lægger sammen med forvaltningen mål og strategier for at sikre, at den overordnede skolepolitik bliver fulgt.

De seks overordnede beskrevne emner spiller sammen omkring det helt centrale i skolepolitikken - en inkluderende folkeskole med fokus på den enkelte elevs læring, trivsel og glæde. Politikken er ikke eviggyldig, men skal løbende justeres i forhold til den foranderlige virkelighed, skolen lever i.